

Statenmededeling

Onderwerp

VTH-indicatoren 2016 (jaarrapportage omgevingsdiensten)

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De gerealiseerde VTH-indicatoren over 2016 zoals door de omgevingsdiensten gerapporteerd in de jaarrapportages over het VTH-uitvoeringsprogramma 2016. Hierbij wordt nader ingegaan op de volgende aspecten:

1. Vergunningverlening
2. Toezicht en handhaving
3. Financiën (relatie opdrachtgever – opdrachtnemer)

Aanleiding

Jaarlijks geeft GS opdracht aan de drie omgevingsdiensten voor uitvoering van het provinciaal VTH-werkprogramma. De diensten leggen verantwoording af over de uitvoering van dit programma. Deze verantwoording wordt getoetst aan de in de opdracht meegegeven provinciale kaders voor onder andere kwantiteit, kwaliteit en financiën. De eindverantwoording over 2016 is de laatste van in totaal 3 rapportages over de voortgang van het VTH-uitvoeringsprogramma.

Jaarlijks stelt PS (via de begroting) middelen beschikbaar voor het VTH-uitvoeringsprogramma. De vastgestelde VTH-indicatoren schetsen een beeld van wijze waarop dit programma is uitgevoerd. Via deze Statenmededeling informeren wij u over de gerealiseerde uitvoering in 2016.

Wij streven er naar om volgend jaar deze VTH-jaarrapportage aan te bieden ten tijde van de provinciale jaarstukken 2017 via een (digitale) link tussen de jaarstukken en deze VTH-rapportage.

Naar aanleiding van tussentijdse rapportages is in enkele gevallen afgesproken middelen te herverdelen (nieuwe structuur in het blauwe kleurspoor) c.q. toe te voegen (bevoegdheidsverschuiving Brzo van gemeenten naar de provincie, wegwerken werkvoorraad vergunningen Nb-wet). Dit alles uiteraard met inachtneming van de door PS gestelde financiële kaders.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen, het behandelen van meldingen en het uitoefenen van toezicht en handhaving in het kader van diverse wetten. De uitvoering hiervan is in 2013 overgedragen aan de drie omgevingsdiensten in Noord-Brabant. Het betreft hier een privaatrechtelijke overeenkomst opdrachtgever-opdrachtnemer tussen de provincie en de omgevingsdiensten die jaarlijks door GS wordt verstrekt.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

De opdracht bevat uitvoerende taken op basis van wet- en regelgeving én beleid van de provincie. Het gaat om reguliere taken, die wettelijk verplicht en structureel van aard zijn. Daarnaast betreft het ook incidentele taken, die van tijdelijke aard zijn.

Samenvatting

Het VTH-uitvoeringsprogramma 2016 is binnen de gestelde financiële randvoorwaarden uitgevoerd. Daarnaast is de kwaliteit van de geleverde rapportage-informatie door de diensten in 2016 wederom verbeterd. Hierdoor is de provincie, in de rol van opdrachtgever, beter in positie gebracht om (waar nodig) tijdig bij te sturen bij de uitvoering van de opdracht.

Kernboodschap

Een groot deel van de uitvoering van de vergunningverlening voldoet aan de kwaliteitseisen. Daar waar de prestaties achterblijven zijn de knelpunten gesignaleerd en krijgt de uitvoering hiervan in 2017 verscherpte aandacht. Voor toezicht en handhaving is in 2016 het volledig en juist aanleveren van de gegevens verbeterd en gaan de aanleveringsproblemen (OMWB) in 2017 tot het verleden behoren. De beïnvloedingsmogelijkheden voor de provincie als opdrachtgever zijn beperkt, zeker waar het gaat om de gerealiseerde percentages bij de inhoudelijke doelstellingen.

De financiële eindafrekening over het VTH-programma 2016 is besproken met de opdrachtnemers. De feitelijke afwikkeling vindt momenteel plaats.

Via deze Statenmededeling wordt de toezegging over de opvolging van de vastgestelde [Motie M4 Indicatoren VTH](#) afgedaan. De gerealiseerde kwaliteits- en kwantiteitscijfers worden vergeleken met de provinciale doelstellingen. In de provinciale Jaarstukken 2016 is op hoofdlijnen hierover al gerapporteerd.

In de opdrachtverstrekking aan de Omgevingsdiensten wordt een onderscheid gemaakt naar verschillende kleursporen, daarmee wordt het volgende bedoeld:

- Grijs: Industrie / bouw, Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)
- Blauw: Waterwet, Wet hygiëne veiligheid bad zweminrichtingen (Whvbz)
- Groen; Natuur
- Bruin: Ontgrondingen, Wet bodembescherming

1. Vergunningverlening

De generieke kwaliteitsdoelstellingen voor vergunningverlening zijn:

- a) geen gebruik van de Wet dwangsom bij niet tijdige beslissing op bezwaar;
- b) geen Lex Silencio Positivo;
- c) 90% van de beschikkingen zijn afgegeven binnen de wettelijke termijn;
- d) er worden leges geheven conform de provinciale legesverordening.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

Wet dwangsom bij niet tijdige beslissing op bezwaar.

In 2016 zijn als gevolg van vergunningverlening Wet natuurbescherming 23 ingebrekestellingen ontvangen. In 2015 werden 68 ingebrekestellingen ontvangen. In de loop van 2016 zijn in totaal 71 van deze procedures afgehandeld, waarbij in 62 gevallen de dwangsom werd verbeurd.

Deze ingebrekestellingen zijn ontstaan door de (soms te) lange gemiddelde doorlooptijden en de ontstane werkvoorraden bij deze vergunningsaanvragen.

Lex Silencio Positivo

In totaal zijn er 12 Wabo procedures niet binnen de gestelde termijn afgerond, waardoor 12 maal een Lex Silencio Positivo (vergunning van rechtswege) van kracht is geworden. (5 ODBN en 7 OMWB). Ter indicatie: in 2016 werden in totaal 1.468 beschikkingen afgegeven. Het daadwerkelijk aantal Lex Silencio's Positivo bedraagt minder dan 1% van het totaal. Dit sluit helaas niet aan op het streven dat Lex Silencio's Positivo niet mogen voorkomen.

Afgegeven beschikkingen binnen wettelijke termijn

In hoofdlijnen sluiten de realisatiecijfers goed aan bij de doelstellingen.

Uitzondering hierop zijn de realisatiecijfers in het grijze en groene kleurspoor.

- Grijs (75%): dit betreft voornamelijk procedures die al in 2015 buiten de afdoeningstermijn waren geraakt. Toegezegde en gerealiseerde verbeterslagen konden hier geen effect meer op hebben. Dit leidt tot een onomkeerbaar na-ijleffect op de prestatie in 2016.
- Groen (35%): dit betreft de laatste pre-PAS aanvragen die voor 1 juli 2015 zijn ingediend. Het betreft het laatste deel van de weggewerkte achterstanden. Ook hier geldt een onomkeerbaar na-ijleffect.

Opdracht	Doelstelling	Realisatie
VV Wabo Grijs uitgebreid	90%	75%
VV Wabo Grijs uitgebreid (Brzo)	90%	90%
VV Wabo Grijs regulier	100%	92%
VV Wabo Grijs regulier (Brzo)	100%	98%
VV Blauw	90%	99%
VV Nbwet Groen PAS	90%	85%
VV Nbwet Groen pre-PAS	90%	35%
VV Groen overig	90%	93%
VV Bruin Wbb / ontgrondingen	90%	99%

VV: vergunningverlening

Provinciale legesverordening

De legestarieven voor 2016 zijn na vaststelling door PS doorgeleid naar de omgevingsdiensten. Deze tarieven zijn verwerkt in de administraties van de diensten zodat bij het "beschikken op aanvraag" de juiste tarieven zijn gehanteerd. De hieruit voortvloeiende legesnota's worden door de provincie opgesteld en ingevorderd. Hierop wordt een steekproefsgewijze onafhankelijke controle op uitgevoerd. Uit deze controles zijn tot op heden geen significante verschillen naar voren gekomen.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

Kwantiteit per omgevingsdienst

In onderstaande tabel wordt per kleurspoor en per omgevingsdienst welke "productiecijfers" zijn gerealiseerd en welke financiële uitputting daarmee gepaard is gegaan.

Er is sprake van een wisselend beeld bij de verschillende kleursporen. Bij "grijs" en "groen" zou voorzichtig kunnen worden gesteld dat er een hogere productie wordt geleverd tegen lagere kosten. Bij "blauw" en "bruin" wisselt het beeld sterk tussen de verschillende diensten. Naar aanleiding van deze realisatiecijfers is thematisch overleg met de omgevingsdiensten opgestart om de oorzaken van deze uiteenlopende beelden te achterhalen.

Opdracht	ODBN aantallen productie	ODBN financiële uitputting	ODZOB aantallen productie	ODZOB financiële uitputting	OMWB aantallen productie	OMWB financiële uitputting
VV Wabo Grijs uitgebreid	120%	85%	113%	86%	81%	97%
VV Wabo Grijs regulier	84%		87%		112%	
VV Wabo Grijs uitgebreid Brzo					62%	100%
VV Wabo Grijs regulier Brzo					136%	
VV Blauw Waterwet / PMV	208%	80%	68%	98%	100%	100%
VV Blauw Whvbz			52%			
VV Groen Nb- wet PAS	82%	82%				
VV Groen Nb- wet pre-PAS	108%	58%				
VV Groen overig	89%	80%				
VV Bruin Wbb / ontgrondingen			106%	95%	103%	112%

VV: vergunningverlening

2. Toezicht en handhaving

De generieke kwaliteitsdoelstellingen voor toezicht en handhaving zijn:

- 90% van de handhavingsbeschikkingen blijft in stand na toetsing door de rechtbank en/of de Raad van State.
- er vinden alleen overdrachten plaats naar repressieve handhaving na toetsing op artikel 20.8 *(betreft de toetsing of een milieuvergunning in werking is getreden door verlening van een bouwvergunning)*.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

Onderwerp	doelstelling	realisatie
HH-beschikkingen blijven in stand	90%	75%
Toetsing art. 20.8	100%	100%

In 2016 zijn 8 beschikkingen door de rechtbank c.q. de Raad van State getoetst. Hiervan zijn er 3 niet volledig in stand gebleven. Het betreft doorgaans complexe dossiers waarbij soms een relatief klein aspect juridisch niet overeenkomt. De diensten geven jaarlijks tientallen handhavingsbeschikkingen af.

Onderstaande tabel toont de vastgestelde outcome-doelstellingen versus de gerealiseerde waarden voor de mate van spontane naleving:

Opdracht	doelstelling	realisatie
T&H Wabo Grijs	72%	63%
T&H Groen Nb-wet	75%	76%
T&H Groen overig	92%	88%
T&H Blauw	63%	61%
T&H Bruin	86%	66%

T&H: toezicht en handhaving

In de provinciale Jaarstukken 2016 is als gemiddeld realisatiecijfer 69% gerapporteerd. De bovenstaande meer gedetailleerde cijfers (per kleurspoor) sluiten daar op aan.

Gemiddeld genomen blijven de realisatiecijfers achter bij de doelstellingen. Bij het blauwe en groene kleurspoor zijn deze verschillen marginaal, bij grijs en bruin zijn de verschillen tussen doelstelling en realisatie wat groter.

Deze verschillen kunnen worden verklaard doordat er relatief minder bezoeken worden gebracht aan "goede nalevers" en relatief meer aan "slechte nalevers".

Er is tevens een (bestuurlijke) doelstelling vastgesteld voor de ernst van de geconstateerde overtredingen; hierbij gaat het om het aandeel van de controles waarbij een ernstige overtreding wordt geconstateerd ten opzichte van het totaal aantal controles. De norm hiervoor is 7%. De realisatie is hoger en daarmee is de score minder positief dan de norm.

De ODBN realiseerde 22% en de ODZOB kwam uit op 32%. De OMWB heeft als realisatie 11% opgegeven, maar waarschijnlijk ligt dit percentage hoger.

De OMWB bleek ook in 2016 nog niet in staat te zijn om consistente en betrouwbare gegevens op te leveren. Reden hiervoor is dat deze gegevens door deze dienst nog niet volledig worden geregistreerd. Onlangs is hier verandering in opgetreden, waardoor dit probleem zich in 2017 niet meer voor gaat doen.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

Bovenstaande cijfers wijken iets af van de in de provinciale Jaarstukken 2016 vermelde waarde van 24% omdat het in de jaarstukken nog om indicatieve cijfers ging. Pas nu kunnen de definitieve cijfers worden gepresenteerd. Als verklaring voor de hogere realisatiecijfers geldt dat de risico-geprioriteerde aanpak leidt tot meer controles bij inrichtingen waar ernstige overtredingen verwacht kunnen worden. Dit realisatiecijfer schetst een beeld over de overtredingen die door ondernemers begaan worden en zegt niets over de performance van de omgevingsdiensten.

Kwantiteit per omgevingsdienst

In onderstaande tabel wordt per kleurspoor en per omgevingsdienst welke "productiecijfers" zijn gerealiseerd en welke financiële uitputting daarmee gepaard is gegaan.

Opdracht	ODBN aantallen productie	ODBN financiële uitputting	ODZOB aantallen productie	ODZOB financiële uitputting	OMWB aantallen productie	OMWB financiële uitputting
T&H Wabo Grijs	81%	90%	123%	100%	90%	101%
T&H Blauw	97%	92%	165%	98%	95%	105%
T&H Groen Nbwet	90%	81%	94%	76%	82%	99%
T&H Groen overig	92%	95%				
T&H Bruin			77%	94%	RG*	108%
Kleurspoor overstijgend		68%		102%		102%

* RG: betreft risico-gericht, hiervoor is geen percentage beschikbaar

T&H: toezicht en handhaving

3. Financiën (relatie opdrachtgever-opdrachtnemer)

De initiële opdrachtwaarde voor 2016 bedroeg € 19,1 miljoen. In de loop van 2016 is deze bijgesteld naar € 23,7 miljoen. Deze bijstelling is ontstaan door de bevoegdheidsverschuiving van gemeenten naar provincie betreffende Brzo-inrichtingen (€ 2,2 miljoen) en de budgetoverheveling naar 2016 voor het wegwerken van de ontstane werkvoorraad bij de vergunningsaanvragen Nb-wet (€ 2,4 miljoen).

In de loop van het uitvoeringsjaar worden er diverse aanvullende opdrachten verstrekt aan de Omgevingsdiensten; deze hebben zowel op het VTH-domein als op overige beleidsthema's betrekking. In 2016 was de totale waarde van deze aanvullende opdrachten € 2,8 miljoen. Hiermee komt het totale opdrachtvolume over 2016 uit op € 26,5 miljoen.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

VERANTWOORDING 2016	OPDRACHT	REALISATIE
vergunningverlening	€ 13.928.212	€ 11.956.301
toezicht & handhaving	€ 8.044.645	€ 7.665.211
milieumetingen	€ 1.772.863	€ 1.828.452
aanvullende opdrachten ORO-VTH	€ 423.514	€ 323.654
aanvullende opdrachten overig	€ 2.381.170	€ 2.021.056
totaal	€ 26.550.404	€ 23.794.674

De totale eindverantwoording sloot op € 23,8 miljoen. Iedere omgevingsdienst bleef daarbij binnen de opdrachtwaarde. Ten opzichte van de bijgestelde opdrachtwaarde blijft er bijna € 2,8 miljoen over.

Een deel van dit surplus werd via een budgetoverheveling bij de Jaarstukken 2016 doorgeschoven naar 2017. Dit ten behoeve van het afhandelen van de allerlaatste aanvragen uit de (fors geslonken) werkvoorraad Nb-wet (bedrag € 0,6 miljoen). Deze laatste dossiers zijn afkomstig van andere provincies (Gelderland en Limburg) waarvoor onze provincie verantwoordelijk is, als bevoegd gezag per 1-1-2017, om deze af te ronden.

Kijkend naar de kleursporen dan valt vooral de onderbesteding in het groene domein op. Bij vergunningverlening is er sprake van een onderschrijding van circa € 1,5 miljoen, waarvan ruim € 1 miljoen een incidenteel karakter heeft (lagere kosten wegwerken ontstane werkvoorraad).

Bij toezicht en handhaving bedraagt de onderschrijding bijna € 0,3 miljoen. Dit wordt deels veroorzaakt door een schaarste aan deskundige toezichthouders op dit domein.

In het grijze kleurspoor bedraagt de onderbesteding bij vergunningverlening circa € 0,4 miljoen, dit wordt veroorzaakt door een lager aanvraagvolume. Hoewel vergunningverlening een reactief (en daardoor lastig te plannen) proces is, geeft de performance over 2016 geen aanleiding om de geraamde inzet van middelen voor het lopende jaar en de nabije toekomst bij te stellen.

De aanvullende opdrachten (opdrachtwaarde € 2,8 miljoen) tonen een onderschrijding van ongeveer € 0,4 miljoen. Deze opdrachten hebben onder andere betrekking op luchtkwaliteitsmetingen, (voorbereiding op) nieuwe Wet natuurbescherming, monitoring bodem- en grondwatermeetnetten, specifieke bestuursdwangcasussen en samenwerkingsovereenkomsten urgentiegebieden.

De meeste van de nog niet uitgevoerde, maar wel opgedragen, activiteiten lopen door naar 2017. Dit komt ten laste van het beschikbare budget in 2017.

Datum

23 mei 2017

Documentnummer

GS: 4173603

PS: 4193342

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: mevrouw M.J. van den Dries, 06-27745039,
mvddries@brabant.nl, programmamanager omgevingsrecht.

Opdrachtnemer: de heer C.A.L. van Daal, 06-16312980, cvdaal@brabant.nl,
financieel strateeg programma omgevingsrecht.